

Тернопільська обласна рада
Департамент освіти і науки Тернопільської обласної військової адміністрації
Фаховий коледж
Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії
ім. Тараса Шевченка

Циклова комісія музичних дисциплін

ЗАТВЕРДЖУЮ
Заступник директора
з навчально-виховної роботи
Павло ЯЛОВСЬКИЙ
«01» серпня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

*Теорія і методика навчання мистецтв у закладах освіти (методика
навчання мистецтв у закладах загальної середньої освіти (музичне
мистецтво, інтегрований курс «Мистецтво»))*

Освітньо-професійний ступінь фаховий молодший бакалавр
Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка
Спеціальність 014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво)
Освітньо-професійна програма Середня освіта (Музичне мистецтво)

Яловський П. Методика навчання мистецтв у закладах загальної середньої освіти (музичне мистецтво, інтегрований курс «Мистецтво»): робоча програма нормативної навчальної дисципліни для здобувачів фахової передвищої освіти з галузі 01 Освіта / Педагогіка за спеціальністю 014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво). Кременець, 2024. 21 с.

Розробник:

Яловський Павло Миколайович – викладач циклової комісії музичних дисциплін Фахового коледжу Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка, доктор філософії.

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії музичних дисциплін
Протокол від «01» серпня 2024 р. № 1

Голова циклової комісії

Сергій ШЕГЕРА

1. Вступ

Процеси глобалізації, перебудови соціальної сфери, інформатизації та євроінтеграції обумовлюють докорінні зміни вітчизняної парадигми фахової передвищої музично-педагогічної освіти. Сьогодні зростає потреба модернізації системи професійної підготовки фахівців, здатних до ефективного здійснення музично-освітньої діяльності, творчості, рефлексії, постійного самовдосконалення, професійно-педагогічного та музично-виконавського розвитку. Досягнення цієї мети уможливорює вивчення здобувачами фахової передвищої музично-педагогічної освіти низки освітніх компонентів, чільне місце серед яких посідає навчальна дисципліна «Методика навчання мистецтв у закладах загальної середньої освіти (музичне мистецтво, інтегрований курс «Мистецтво»»).

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «Методика навчання мистецтв у закладах загальної середньої освіти (музичне мистецтво, інтегрований курс «Мистецтво»» складена для навчання здобувачів освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр» відповідно до освітньо-професійної програми Середня освіта (Музичне мистецтво) з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка за спеціальністю 014 Середня освіта (Музичне мистецтво).

2. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітньо-професійна ступінь	Характеристика навчальної дисципліни		
		денна форма здобуття освіти		
Кількість кредитів ECTS: 6,5	Галузь знань 01 Освіта	Нормативна		
	Спеціальність 014 Середня освіта (Музичне мистецтво)			
Змістових модулів – 7	Освітньо-професійна програма Середня освіта (Музичне мистецтво)	Рік підготовки:		
Загальна кількість годин – 195		3-й	4-й	
		Семестр		
		5-й	6-й	7-й
		Лекції		
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3, 2, 2 самостійної роботи здобувача – 2, 1, 2	Освітньо-професійний ступінь: фаховий молодший бакалавр	18 год.	16 год.	12 год.
		Практичні		
		27 год.	24 год.	18 год.
		Самостійна робота		
		30 год.	20 год.	30 год.
		Вид контролю: Екзамен – 7-й семестр		

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить 59 % / 41 %.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Методика навчання мистецтв у закладах загальної середньої освіти (музичне мистецтво, інтегрований курс «Мистецтво»)» є формування у майбутніх учителів музичного мистецтва системи теоретико-методологічних знань і практичних умінь для ефективної організації музично-освітньої діяльності в закладах загальної середньої освіти.

Основні завдання курсу:

1) свідоме оволодіння здобувачами фахової передвищої освіти теоретичними знаннями з проблем музичного виховання і навчання школярів;

2) усвідомлене засвоєння завдань, змісту, форм та методів музичного виховання і навчання учнів різних вікових груп;

3) набуття студентською молоддю умінь проектувати, організовувати і реалізовувати пізнавальні, розвивальні та виховні аспекти педагогічної взаємодії на уроках музичного мистецтва у закладах загальної середньої освіти;

4) формувати майстерність творчо використовувати в музично-освітній діяльності надбань народної педагогіки, класичних і сучасних музично-педагогічних досліджень, новаторських ідей;

5) розвивати самостійність та творчі здібності майбутніх учителів музичного мистецтва;

6) формувати у здобувачів фахової передвищої музично-педагогічної освіти позитивну мотивацію до вивчення курсу і майбутньої професійної діяльності;

7) забезпечити професійну готовність майбутніх педагогів-музикантів до створення умов для особистісного розвитку учнів, формування у школярів музичної культури, естетичного досвіду, емоційно-ціннісного ставлення до українського та світового музичного мистецтва.

У результаті вивчення навчальної дисципліни у здобувачів фахової передвищої музично-педагогічної освіти повинні бути сформовані такі **компетентності**:

ЗК2 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК3 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК5 Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК6 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК7 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

СК1 Здатність враховувати в освітньому процесі вікові особливості учнів.

СК2 Здатність до використання предметних знань в освітньому процесі.

СК3 Здатність до інтеграції предметних знань з різних освітніх галузей.

СК4 Здатність до добору й застосування доцільних форм, методів, технологій та засобів навчання.

СК5 Здатність до використання відкритих ресурсів, інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій в освітньому процесі.

СК6 Здатність до формування мотивації та організації пізнавальної діяльності учнів.

СК7 Здатність до спілкування з батьками, колегами, іншими фахівцями з метою педагогічного супроводу.

СК8 Здатність до забезпечення сприятливих умов в освітньому середовищі для кожного учня відповідно до його індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів.

СК9 Здатність до планування освітнього процесу в межах посадових обов'язків.

СК10 Здатність до організації процесу навчання, виховання та розвитку здобувачів освіти.

СК11 Здатність до використання освітніх інновацій у професійній діяльності.

СК12 Здатність до моніторингу педагогічної діяльності та визначення власних професійних потреб.

СК15 Здатність до попередження булінгу та протидії різними проявами насильства.

СК16 Здатність до інтеграції знань з педагогіки, психології, музичного мистецтва, синтезу мистецтв, інших навчальних предметів та їх застосування у процесі виконання професійних завдань.

СК17 Здатність до використання в освітньому процесі національних та світових систем музичного виховання учнівської молоді, підходів, принципів, методів і форм проведення уроків музичного мистецтва та інтегрованого курсу «Мистецтво»; володіння програмним інструментарієм дистанційної музичної освіти.

СК18 Здатність впроваджувати здоров'язберезувальні технології розвитку особистості засобами музичного мистецтва та працювати з учнями з особливими освітніми потребами.

СК19 Здатність до вокальної, диригентсько-хорової та інструментальної інтерпретації музичних творів.

СК20 Здатність до здійснення дослідницької і навчально-пізнавальної діяльності та презентації її результатів.

СК22 Здатність організувати сольну і колективну вокально-виконавську діяльність учнів різних вікових груп.

Програмні результати навчання

Нормативний зміст вивчення здобувачами фахової передвищої освіти навчальної дисципліни «Методика навчання мистецтв у закладах загальної середньої освіти (музичне мистецтво, інтегрований курс «Мистецтво»)» сформульований у таких програмних результатах навчання:

РН1 Здійснювати професійну діяльність державною мовою як усно, так і письмово.

РН2 Застосовувати ефективні моделі міжособистісної комунікації як в професійній діяльності, так і поза її межами.

PH3 Аналізувати можливості професійного розвитку з урахуванням умов педагогічної діяльності та індивідуальних запитів і потреб.

PH4 Враховувати вікові особливості учнів в освітньому процесі для забезпечення його ефективності.

PH5 Забезпечувати досягнення результатів навчання, визначених Державними стандартами освіти та типовими освітніми програмами.

PH6 Застосовувати міжпредметні зв'язки та інтеграцію змісту різних освітніх галузей в освітньому середовищі.

PH7 Організовувати освітній процес з використанням технологій дистанційного навчання.

PH8 Сприяти формуванню мотивації учнів до навчання.

PH9 Використовувати ефективні форми, засоби і стратегії комунікації з батьками, колегами, іншими фахівцями.

PH11 Застосовувати інновації у професійній діяльності.

PH12 Оцінювати власну педагогічну діяльність відповідно до визначених критеріїв.

PH13 Формувати в учнів здатність до конструктивної міжособистісної взаємодії.

PH15 Застосовувати основні стратегії поведінки щодо попередження булінгу та протидії різним проявам насильства

PH16 Володіти теоретико-методологічними знаннями у галузі музичного мистецтва, принципами та закономірностями організації музично-освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти; враховувати у процесі музичного навчання та виховання учнів їх індивідуальні та вікові особливості, освітні потреби.

PH21 Здійснювати дослідницьку і навчально-пізнавальну діяльність у сферах психології, педагогіки, музичної педагогіки та використовувати її результати у професійній діяльності.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні засади музичної освіти

Тема 1. Навчальна дисципліна «Методика навчання мистецтв у закладах загальної середньої освіти (музичне мистецтво, інтегрований курс «Мистецтво»)» у системі професійної підготовки педагога-музиканта.

«Методика навчання мистецтв у закладах загальної середньої освіти (музичне мистецтво, інтегрований курс «Мистецтво»)» як навчальна дисципліна, її місце та значення у системі підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва. Зміст і завдання мистецької (музичної) педагогіки, її зв'язок з іншими фаховими дисциплінами. Сучасні тенденції розвитку мистецької (музичної) освіти.

Аналіз понять «мистецька освіта», «музична освіта», «музичне навчання», «музичне виховання», «музичний розвиток».

Сучасні вимоги до професійної підготовки учителів музичного мистецтва. Професійна компетентність як результат фахової підготовки здобувачів фахової

передвищої музично-педагогічної освіти. Структура професійної компетентності педагога-музиканта. Рефлексія та саморозвиток учителя музичного мистецтва як необхідна передумова ефективності музично-освітнього процесу закладів загальної середньої освіти.

Тема 2. Мета і завдання музичної освіти учнів закладів загальної середньої освіти.

Специфіка музики як виду мистецтва. Сила впливу музики на особистість. Навчально-виховні властивості музики.

Мета, зміст та основні завдання загальної музичної освіти школярів. Сучасні вимоги до музичного виховання учнів. Уроки музичного мистецтва як основна форма музичного виховання підростаючого покоління.

Музикальність особистості, її компоненти.

Тема 3. Вітчизняні та зарубіжні системи музичного виховання.

Становлення і розвиток вітчизняної музичної освіти в різні історичні періоди. Педагогічні ідеї українських музикантів-педагогів кінця XIX – початку XX століття. Представники вітчизняної системи музично-естетичного виховання підростаючого покоління XX століття. Провідні педагогічні ідеї сучасних науковців у галузі загальної музичної освіти на межі XX – XXI століть. Європейські системи масового музичного виховання.

Змістовий модуль 2. Зміст та організація уроків музичного мистецтва в Новій українській школі

Тема 4. Музично-естетичне виховання школярів у контексті реалізації ідей концепції «Нова українська школа».

Основні ідеї концепції «Нова українська школа». Обізнаність та самовираженість у сфері культури як мета загальної мистецької освіти підростаючого покоління.

Особливості музично-естетичного виховання школярів нової української школи. Тематична структура інтегрованого курсу «Мистецтво». Специфіка проведення уроків музичного мистецтва в новій українській школі.

Тема 5. Урок музичного мистецтва – основна форма музичного виховання та виховання школярів.

Зміст та специфічні особливості уроків музичного мистецтва. Дидактичні принципи на уроках музичного мистецтва та їх використання у музично-виховному процесі.

Типи уроків музичного мистецтва. Сценарій уроку, його складові та структурні компоненти. План-конспект уроку музичного мистецтва.

Тема 6. Дидактичне забезпечення уроків музичного мистецтва.

Зміст підготовки педагога-музиканта до уроку. Взаємозв'язок різних видів мистецтва на уроці музичного мистецтва.

Умови результативності уроків музичного мистецтва. Критерії оцінювання музичних компетенцій школярів у різних видах діяльності.

Змістовий модуль 3. Вокально-хорова робота зі школярами

Тема 7. Хоровий спів як вид музичної діяльності.

Вокально-хорове виконання як основа музичного виховання школярів. Взаємозв'язок співу з іншими видами музичної діяльності.

Сутність голосоутворення. Будова голосового апарату. Вікові особливості розвитку дитячого голосу, його гігієна та охорона.

Основні вокально-хорові навички та методика їх формування у школярів різного віку. Розуміння дітьми основних диригентських жестів (увага, дихання, вступ, зняття).

Гігієна, співацький режим і охорона дитячого голосу.

Тема 8. Методика розучування пісні.

Значення шкільного пісенного репертуару у музичному навчанні та вихованні учнів. Методи навчання співу.

Розспівування учнівського колективу. Вокально-хорові вправи.

Схема розучування одноголосної пісні на уроці музичного мистецтва. Методичні прийоми вивчення пісенного репертуару зі школярами. Художнє виконання як завершальний етап роботи над піснею.

Тема 9. Гармонічний спів.

Зміст підготовки дітей до багатоголосного співу. Розвиток гармонічного слуху учнів під час багатоголосного співу на уроках музичного мистецтва.

План розучування зі школярами дво- та триголосної пісні.

Змістовий модуль 4. Музичне сприймання школярів

Тема 10. Музичне сприймання як основа музичної культури школярів.

Слухання музики як процес відображення у свідомості людини музичного образу. Зв'язок музичного сприймання з іншими психічними процесами: емоційними переживаннями, мисленням, мовою, уявою, пам'яттю. Теоретичні аспекти формування музичного сприймання.

Особливості музичного сприймання школярів. Педагогічне керівництво музичним сприйманням учнів. Методи та послідовність розвитку в учнів музичного сприймання.

Тема 11. Методика організації музичного сприймання на уроках музичного мистецтва.

Музичне сприймання у структурі уроку. Врахування вікових особливостей учнів під час організації музичного сприймання.

Послідовність ознайомлення школярів із музичним твором: вступне слово вчителя, слухання музичного твору, художньо-педагогічний аналіз почутого, повторне слухання твору, підсумки.

Методи активізації музичного сприймання.

Змістовий модуль 5. Формування творчих навичок та музичної грамотності школярів

Тема 12. Музично-ритмічні рухи.

Завдання та зміст музично-ритмічного виховання школярів. Взаємозв'язок музично-ритмічних рухів з іншими видами музичної діяльності.

Види музично-ритмічних рухів учнів початкових класів на уроках музичного мистецтва. Засоби музично-творчого розвитку дітей у процесі рухової музично-ритмічної діяльності.

Тема 13. Гра на елементарних дитячих музичних інструментах.

Мета та завдання інструментальної підготовки школярів, її взаємозв'язок з іншим видами музичної діяльності. Характеристика елементарних дитячих музичних інструментів, їх класифікація та можливості використання на уроках музичного мистецтва.

Методика організації інструментального музикування школярів. Прийоми музично-творчого розвитку учнів засобами інструментального музикування.

Тема 14. Творча активність учнів та її розвиток у процесі музичної діяльності.

Сутність творчої активності школярів. Види творчих завдань на шкільних уроках музичного мистецтва.

Імпровізація та її види.

Тема 15. Формування музичної грамотності на уроках музичного мистецтва.

Зміст та основні завдання музично-теоретичної підготовки школярів.

Сутність музичної грамотності учнів. Сучасні вимоги до компетентності школярів у галузі музичного мистецтва.

Змістовий модуль 6. Організаційно-методологічні основи музично-виховної роботи з учнями різних вікових груп

Тема 16. Методика музичного виховання учнів молодших класів.

Особливості музичного та психофізіологічного розвитку молодших школярів. Виявлення рівня розвитку індивідуальних музичних здібностей дітей.

Мета і завдання музичного виховання молодших класів закладів загальної середньої освіти. Особливості реалізації змісту музичної освіти молодших школярів на уроках музичного мистецтва.

Тема 17. Методика музичного виховання школярів 5-7 класів.

Особливості музичного та психофізіологічного розвитку учнів 5-7 класів закладів загальної середньої освіти. Труднощі у музично-освітній роботі з учнями-підлітками.

Мета, завдання та зміст музичної освіти школярів середніх класів. Особливості музично-естетичного виховання учнів 5-7 класів на уроках музичного мистецтва.

Тема 18. Позакласна музично-виховна діяльність учителя музичного мистецтва.

Зміст та завдання позакласної музично-виховної роботи у закладах загальної середньої освіти.

Масові форми роботи з художньо-естетичного виховання молоді (лекції-концерти, музичні свята, конкурси тощо), методика їх організації.

Гурткові форми позакласної музично-виховної роботи (хорові та оркестрові колективи, гуртки сольного співу, індивідуальне навчання гри на музичних інструментах тощо).

Тема 19. Планування та облік роботи вчителя музичного мистецтва у закладі загальної середньої освіти.

Особливості планування процесу музично-естетичного виховання школярів. Види планування.

Облік роботи вчителя музичного мистецтва у закладі загальної середньої освіти. Форми обліку та його види. Планування самоосвітньої діяльності педагога-музиканта.

Змістовий модуль 7. Мистецька освіта старшокласників у контексті їх цілісного художньо-естетичного розвитку**Тема 20. Мета, завдання та зміст мистецької освіти учнів старших класів.**

Інтегрований курс «Мистецтво» як навчальна дисципліна, її мета та завдання. Зміст та структура модельних навчальних програм з мистецтва для учнів 8-9 класів.

Мета, завдання та зміст мистецької освіти школярів 10-11 класів. Характеристика навчальних програм з мистецтва для учнів 10-11 класів закладів загальної середньої освіти.

Аналіз підручників з мистецтва для школярів 8-11 класів.

Тема 21. Методика реалізації мистецької освіти старшокласників.

Зміст та структура уроків мистецтва у 8-11 класах закладів загальної середньої освіти. Види художньої діяльності школярів на уроках мистецтва. Типи уроків мистецтва. Сценарій уроку, його складові та структурні компоненти. План-конспект уроку мистецтва. Вимоги до уроку мистецтва.

Особливості проведення уроків мистецтва зі школярами 8-11 класів. Методи мистецького навчання та виховання старшокласників.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	денна форма				
	усього	у тому числі			
лекції		практ.	лаб.	с. р.	
Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні засади музичної освіти					
Тема 1. Навчальна дисципліна «Методика навчання мистецтв у закладах загальної середньої освіти (музичне мистецтво, інтегрований курс «Мистецтво»)» у системі професійної підготовки педагога-музиканта.	7	2	2		3
Тема 2. Мета і завдання музичної освіти учнів закладів загальної середньої освіти.	7	2	2		3
Тема 3. Вітчизняні та зарубіжні системи музичного виховання.	10	2	4		4
Разом за змістовим модулем 1.	24	6	8		10
Змістовий модуль 2. Зміст та організація уроків музичного мистецтва в Новій українській школі					
Тема 4. Музично-естетичне виховання школярів у контексті реалізації концепції «Нова українська школа».	10	2	4		4
Тема 5. Урок музичного мистецтва – основна форма музичного навчання та виховання школярів.	8	2	2		4
Тема 6. Дидактичне забезпечення уроків музичного мистецтва.	9	2	3		4
Разом за змістовим модулем 2.	27	6	9		12
Змістовий модуль 3. Вокально-хорова робота зі школярами					
Тема 7. Хоровий спів як вид музичної діяльності школярів.	6	2	2		2
Тема 8. Методика	9	2	4		3

розучування пісні.					
Тема 9. Гармонічний спів.	9	2	4		3
Разом за змістовим модулем 3.	24	6	10		8
Разом за 5-й семестр	75	18	27		30
Змістовий модуль 4. Музичне сприймання школярів					
Тема 10. Музичне сприймання як основа музичної культури школярів.	12	4	4		4
Тема 11. Методика організації музичного сприймання.	14	4	6		4
Разом за змістовим модулем 4.	26	8	10		8
Змістовий модуль 5. Формування творчих навичок та музичної грамотності школярів					
Тема 12. Музично-ритмічні рухи школярів.	9	2	4		3
Тема 13. Гра на елементарних дитячих музичних інструментах.	9	2	4		3
Тема 14. Творча активність учнів та її розвиток у процесі музичної діяльності.	9	2	4		3
Тема 15. Формування музичної грамотності школярів на уроках музичного мистецтва.	7	2	2		3
Разом за змістовим модулем 5.	34	8	14		12
Разом за 6-й семестр	60	16	24		20
Змістовий модуль 6. Організаційно-методологічні основи музично-виховної роботи з учнями різних вікових груп					
Тема 16. Методика музичного виховання учнів молодших класів.	13	2	4		7
Тема 17. Методика музичного виховання школярів 5-7 класів.	13	2	4		7
Тема 18. Позакласна музично-виховна діяльність учителя музичного мистецтва.	9	2	2		5
Тема 19. Планування та облік роботи вчителя музичного	7	2	2		3

мистецтва у закладі загальної середньої освіти.					
Разом за змістовим модулем 6.	42	8	12		22
Змістовий модуль 7. Мистецька освіта старшокласників у контексті їх цілісного художньо-естетичного розвитку					
Тема 20. Мета, завдання та зміст мистецької освіти учнів старших класів.	8	2	2		4
Тема 21. Методика реалізації мистецької освіти старшокласників.	10	2	4		4
Разом за змістовим модулем 7.	18	4	6		8
Разом за 7-й семестр	60	12	18		30
Разом годин за навчальним планом	195	46	69		80

5. Теми семінарських (практичних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Професійні вимоги до сучасного вчителя музичного мистецтва.	2
2.	Значення та завдання музично-естетичного виховання у закладах загальної середньої освіти.	2
3.	Порівняльний аналіз основних вітчизняних і зарубіжних систем музичного виховання школярів.	4
4.	Концептуальні засади Нової української школи.	2
5.	Особливості музично-естетичного виховання учнів у Новій українській школі.	2
6.	Складання планів уроків музичного мистецтва для початкових та середніх класів закладів загальної середньої освіти.	2
7.	Використання зразків суміжних видів мистецтва у процесі музично-естетичного виховання школярів.	2
8.	Дидактичні ігри на уроках музичного мистецтва.	1
9.	Особливості організації вокально-хорової роботи зі школярами	2
10.	Складання та аудиторний аналіз фрагменту уроку музичного мистецтва із розучування зі школярами одноголосної пісні (пісня та клас на вибір).	4
11.	Підготовка фрагментів уроків музичного мистецтва із розучування зі школярами дво- та триголосних пісень	2

	(пісні та клас на вибір).	
12.	Формування художньо-образного мислення школярів у процесі вокально-хорової роботи.	2
13.	Складання вступних бесід до музичного сприймання для учнів 1-7 класів закладів загальної середньої освіти.	4
14.	Організація музичного сприймання зі школярами різних вікових груп.	4
15.	Підготовка сценарних планів музичного сприймання з різними дидактичними завданнями.	2
16.	Підготовка та проведення фрагментів уроків музичного мистецтва із використанням музично-ритмічних рухів.	2
17.	Ритмічні вправи на уроках музичного мистецтва.	2
18.	Демонстрація прийомів розвитку музичних здібностей школярів у процесі колективно-інструментального музикування.	4
19.	Підготовка творчих завдань для учнів різних вікових груп.	4
20.	Підбір музично-дидактичного матеріалу для розвитку в школярів музичної грамотності.	2
21.	Розробка планів-конспектів уроків музичного мистецтва у 1-4 класах закладів загальної середньої освіти за визначеною темою.	4
22.	Розробка планів-конспектів уроків музичного мистецтва у 5-7 класах закладів загальної середньої освіти за визначеною темою.	4
23.	Розробка плану роботи шкільного музичного гуртка на семестр.	2
24.	Складання календарно-тематичного планування уроків музичного мистецтва на навчальний рік	2
25.	Аналіз змісту мистецької освіти старшокласників.	2
26.	Складання планів-конспектів уроків мистецтва у 8-11 класах закладів загальної середньої освіти.	4
	Разом	69

6. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Опрацювати визначену науково-педагогічну літературу щодо проблем методичної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва.	3
2.	Підготувати анотації до двох інструментальних творів (із власного виконавського репертуару) з виокремленням пізнавальних і виховних властивостей музики.	3

3.	Підготувати проєкт-аналіз однієї зі світових систем музичного виховання.	4
4.	Здійснити контент-аналіз концепції «Нова українська школа».	4
5.	Здійснити аналіз уроку музичного мистецтва (переглянути в мережі Internet; клас і тема на вибір).	4
6.	Проаналізувати види, зміст, структуру, особливості підготовки та проведення нестандартних уроків музичного мистецтва.	4
7.	Створити музичне привітання та прощання для уроків музичного мистецтва у молодших і середніх класах.	2
8.	Із дитячих пісенних збірників дібрати пісні, які мають художньо-педагогічну цінність і доступні для виконання школярами.	3
9.	Скласти гармонічну розспівку для учнів 5-7 класів закладів загальної середньої освіти.	3
10.	Підготувати есе на тему «Вплив музичного мистецтва на гармонійний розвиток особистості дитини».	4
11.	Здійснити контент-аналіз праці Черкасов В. Ф. Теорія і методика музичної освіти. Кіровоград : РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2014. С. 215-223.	4
12.	Дібрати репертуар для пластичного інтонування на уроках музичного мистецтва.	3
13.	Створити ритмічний супровід до пісні й інструментального твору.	3
14.	Проаналізувати особливості формування пізнавального інтересу школярів до музичного мистецтва у процесі музично-творчої діяльності.	3
15.	Проаналізувати базові поняття і терміни, які мають засвоїти школярі на уроках музичного мистецтва.	3
16.	Підготувати проєкт «Музичне виховання молодших школярів».	7
17.	Підготувати проєкт «Особливості музичного виховання школярів середніх класів».	7
18.	Підготувати сценарій позакласного музично-виховного заходу для учнів закладу загальної середньої освіти (тема заходу, вік учнів на вибір).	5
19.	Розробити план самоосвіти вчителя музичного мистецтва на рік.	3
20.	Здійснити порівняльний аналіз підручників з мистецтва для учнів 8-11 класів.	4
21.	Охарактеризувати науково-методологічні підходи та принципи організації уроків мистецтва у старших класах.	4
	Разом	80

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів фахової передвищої освіти під час самостійної роботи та на семінарських (практичних) заняттях

1-2 бали – здобувач фахової передвищої освіти володіє елементарними теоретичними знаннями, його відповіді правильні, але недостатньо осмислені; завдання для самостійної роботи виконує на низькому рівні, з неточностями; робить помилки в інтонуванні мелодичних конструкцій.

3 бали – здобувач фахової передвищої освіти на середньому рівні володіє теоретичними знаннями, його відповіді повні, але з деякими неточностями; здатний до виконання практичних завдань, однак не в повному обсязі, з помилками.

4 бали – здобувач фахової передвищої освіти володіє системними знаннями та здатністю до їх практичного застосування; правильно або з незначними помилками та в повному обсязі виконує практичні завдання.

5 балів – здобувач фахової передвищої освіти на високому рівні володіє теоретичними знаннями та здатний до їх творчого практичного використання; правильно виконує практичні завдання; активно працює над підвищенням рівня своєї професійної компетентності.

7. Методи навчання

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності: лекція (лекція-інформація, проблемна лекція, лекція-дискусія, лекція-демонстрація, лекція-візуалізація), бесіда, розповідь, спостереження, аналіз, синтез, індукція, дедукція, узагальнення, брейнсторм, метод проєктів, художньо-педагогічний аналіз музичних творів, ділова гра тощо.

2. Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: стимулювання обов'язку і відповідальності у навчанні, опора на життєвий і професійний досвід здобувачів освіти, створення відчуття успіху у навчанні.

8. Методи контролю

Поточний контроль: усне опитування (індивідуальне, фронтальне, групове), перевірка виконання практичних завдань та завдань для самостійної роботи.

Підсумковий контроль: екзамен у 6-ому семестрі.

9. Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів фахової передвищої освіти з навчальної дисципліни «Методика навчання мистецтв у закладах загальної середньої освіти (музичне мистецтво, інтегрований курс «Мистецтво»)»

Оцінку «5», «відмінно» – заслуговує здобувач фахової передвищої освіти, який на високому рівні володіє теоретико-методологічними знаннями у сфері музичного (мистецького) виховання учнів різних вікових груп. Уміє максимально використовувати у педагогічній діяльності набуті знання і практичні уміння, успішно розв'язує проблеми особистісного розвитку учнів, формування у

школярів музичної культури, естетичного досвіду, емоційно-ціннісного ставлення до українського та світового музичного мистецтва. Виявляє високий рівень світосприйняття і світовідчуття мистецького мислення, потребу в художньо-педагогічній діяльності, самовдосконаленні. Демонструє готовність до ефективного здійснення музично-виховної діяльності в закладах загальної середньої освіти.

Оцінку «4», «добре» – заслуговує здобувач фахової передвищої освіти, який володіє навчально-програмовим матеріалом у процесі розв'язання творчих завдань з курсу, однак допускає термінологічні помилки, не завжди логічно використовує теоретичні знання. Virізняється стандартністю музично-педагогічного мислення. Потребує вдосконалення умінь та навичок, здобутих під час вивчення навчальної дисципліни, розвитку рівня професійної мотивації.

Оцінку «3», «задовільно» – заслуговує здобувач фахової передвищої освіти, який виявляє знання і розуміння основних аспектів проблеми музичного (мистецького) виховання школярів, проте вони недостатньо глибокі та осмислені. Інколи демонструє алогічність у відтворенні навчального матеріалу. Виявляє вміння частково аналізувати теоретичні аспекти проблем музичного (мистецького) виховання школярів, проте робить неточні висновки. Не вміє застосувати здобуті знання для вирішення музично-педагогічних проблем, які виникають у процесі здійснення музично-освітньої діяльності.

Оцінку «2», «незадовільно» – заслуговує здобувач фахової передвищої освіти, який фрагментарно відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення навчальної дисципліни. Демонструє елементарні знання теоретичного матеріалу. Не здобув практичних умінь і навичок, необхідних для музично-освітньої діяльності в закладах загальної середньої освіти. Не вміє логічно мислити і висловлювати свою думку.

10. Методичне забезпечення

Навчально-методичні посібники, плани практичних занять, конспекти лекцій, практичні завдання, завдання для самостійної роботи, мультимедійні презентації за змістом тем.

11. Рекомендована література

Основна

1. Аристова Л. Методика музичного навчання та виховання. Ч.1: навч.-метод. посібник. Миколаїв : Іліон, 2018. 404 с.
2. Аристова Л. Методика музичного навчання та виховання. Ч.2: навч.-метод. посібник. Миколаїв : Іліон, 2021. 444 с.
3. Бірюк І. Інтегровані уроки у початковій школі : метод. посіб. Володимирець : 2018. 65 с.
4. Вовк М. Методика музичного виховання в школі : курс лекцій. Івано-Франківськ, 2012. 264 с.
5. Масол Л. Методика навчання інтегрованого курсу «Мистецтво» у 1-2 класах на засадах компетентнісного підходу : навчально-методичний посібник. Київ : Генеза, 2019. 208 с.
6. Масол Л. М. Мистецтво : підруч. для 9 кл. загальноосвіт. навч. закл. К.: Видавничий дім «Освіта», 2017. 224 с.
7. Масол Л. Мистецтво : підруч. для 10 (11) кл. закладів заг. серед. освіти. Київ : Видавничий дім «Освіта», 2018. 224 с.
8. Масол Л. Художньо-педагогічні технології в основній школі : єдність навчання і виховання : метод. Посіб. Харків : «Друкарня Мадрид», 2015. 178 с.
9. Масол Л. Мистецтво : підруч. для 8 класу закладів загальної середньої освіти. Київ : Видавничий дім «Освіта», 2021. 240 с.
10. Методика навчання мистецтва у початковій школі : посібник для вчителів / Л. Масол, О. Гайдамака, Е. Белкіна, О. Калініченко, І. Руденко. Харків : Веста : Видавництво «Ранок», 2006. 256 с.
11. Мистецтво : навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів (1-4 класи). URL : <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-pochatkovoyi-shkoli> (дата звернення : 10.07.2024 р.).
12. Мистецтво : навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів (5-9 класи). URL : <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-pochatkovoyi-shkoli> (дата звернення : 10.07.2024 р.).
13. Нова Українська школа : концептуальні засади реформування середньої школи. URL : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf> (дата звернення : 20.07.2024 р.).
14. Олексюк О. Музична педагогіка : навч. посіб. Київ : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2013. 248 с.
15. Падалка Г. Педагогіка мистецтва. Київ : Освіта України, 2008. 274 с.
16. Рудницька О. Педагогіка загальна та мистецька : навчальний посібник. Тернопіль, 2005. 360 с.
17. Ростовський О. Теорія і методика музичної освіти. Тернопіль : Богдан, 2011. 640 с.
18. Черкасов В. Теорія і методика музичної освіти. Кіровоград : РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2014. 528 с.

19. Яловський П. Методика навчання мистецтв у закладах загальної середньої освіти (музичне мистецтво, інтегрований курс «Мистецтво»): навчально-методичний посібник. Кременець: ВЦ КОГПА ім. Тараса Шевченка, 2024. 226 с

Допоміжна

20. Баранова Н. Взаємозв'язок між сприйняттям музики старшокласниками та їх темпераментом. *Мистецтво та освіта*. 2011. Вип. № 1. С. 10-13.

21. Жорнова О. І. Теорія і методика формування культуротворчості. Запоріжжя: Дике поле, 2006. 416 с.

22. Жуков В. Особливості інтегрованого навчання школярів предметів мистецького циклу. *Методологія сучасних наукових досліджень*: матеріали XV Міжнар. наук.-практ. конф.: ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2018. С. 33-35.

23. Зюзіна Т. Зарубіжні моделі використання мистецтва в системі загальної освіти. *Мистецтво та освіта*. 2011. Вип. № 4. С. 2-7.

24. Качур М. Методика музичного виховання: урок музичного мистецтва в сучасній українській школі: метод. реком. до змісту, організації та проведення уроків музичного мистецтва в ЗОШ. Мукачево: МДУ, 2017. 26 с.

25. Кушка Я. С. Методика музичного виховання дітей: навч. посіб. для вищ. навч. закл. культури і мистецтв I – II рівнів акредитації. Ч. 1. Вінниця: Нова книга, 2007. 216 с.

26. Масол Л. Концепція загальної мистецької освіти. *Мистецтво та освіта*. 2004. Вип. № 1. С. 2-5.

27. Михайличенко О. Основи загальної та музичної педагогіки: теорія та історія: навчальний посібник. Суми: Наука, 2004. 210 с.

28. Михайличенко О. Музично-естетичне виховання дітей та молоді в Україні (ретроспективно-теоретичний аспект): монографія. Суми: вид-во «Козацький вал», 2007. 356 с.

29. Нестерович Б. Педагогічні основи позакласної музично-виховної роботи в школі: навчально-методичний посібник. Видання 2-ге доп. Вінниця: ФОП Данилюк В. Г., 2015. 273 с.

30. Нечай С. Музика розвиває, виховує, оздоровлює: навч.-метод. посіб. Київ: Світич, 2012. 144 с.

31. Пермяков О., Власенко І., Ларентьєва О. Дидактичні ігри на уроках музики: науково-методичний посібник. Київ: КНТ, 2014. 271 с.

32. Слятїна І. Роль музичного мистецтва в естетичному вихованні підлітків. URL: <https://seanewdim.com/wp-content/uploads/2021/02/Slyatina-I.-The-role-of-musical-art-in-the-aesthetical-education-of-adolescents.pdf> (дата звернення: 08.07.2024 р.).

33. Федорець М. Музично-естетичне виховання сучасних школярів у закладах загальної середньої освіти. *Інноваційна педагогіка*. 2022. Вип. № 46. С. 220-224.

34. Хлебнікова Л., Дорогань Л., Івахно І., Кондратова Л., Корнілова О., Лобова О, Міщенко Н. Музичне мистецтво для загальноосвітніх навчальних закладів, 1-4 класи. *Мистецтво та освіта*. Київ, 2012. Вип. № 1. С. 14–19.

35. Черкасов В. Концептуальні підходи до визначення змісту початкової, базової та повної середньої освіти: галузі: «Музика», «Музичне мистецтво», «Мистецтво»). *Наукові записки*. 2014. Вип. № 133. С. 65-73.

36. Яловський П. М. Безносюк О. О. Сутнісна характеристика понять «компетенція», «компетентність», «професійна компетентність учителя музичного мистецтва». *Інноваційна педагогіка*. Одеса, 2019. Вип. № 11. Том 3. С. 170-174.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека методичних матеріалів для вчителя музичного мистецтва.

URL : <https://vseosvita.ua/library/muzika>

2. Законодавство України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/>

3. Кабінет Міністрів України. URL : <https://www.kmu.gov.ua/>

4. Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія. URL : <http://www.kogpi.edu.te.ua/>

5. Міністерство освіти і науки України. URL : <https://mon.gov.ua/>

6. Національна бібліотека ім. В. Вернадського. URL : <http://www.nbuv.gov.ua/>

7. Підручники з музичного мистецтва. URL : <https://subject.com.ua/textbook/music/>

8. Фаховий коледж КОГПА ім. Тараса Шевченка. URL : <https://kogpa.edu.ua/uk/fakhovy-i-koledzh>